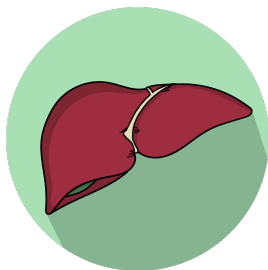

EUPEMEN PROTOKOL

RESEKCE JATER

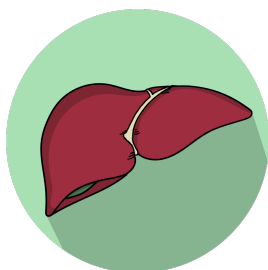
1	Přednemocniční fáze Anesteziolog, Chirurg, Zdravotní sestra, Nutriční terapeut
1.1	Edukace pacienta Cílem edukace je poskytnout pacientovi komplexní informace o operaci a obvyklém průběhu hospitalizace včetně podmínek propuštění. Součástí edukace je získání podepsaného informovaného souhlasu.
1.2	Předoperační vyšetření Předoperační vyšetření zahrnuje klinické vyšetření pacienta, RTG hrudníku, laboratoř (koagulace, krevní obraz, biochemie) a EKG.
1.3	Kompenzace chronických onemocnění Doporučena je optimalizace chronických komorbidit, u nemocných s kardiovaskulárním onemocněním je doporučeno kardiologické vyšetření.
1.4	Předoperační vyšetření u diabetiků U všech pacientů je doporučena kontrola hladiny glukózy v krvi a kontrola glykovaného hemoglobinu (HbA1c). U nedostatečně kompenzovaných diabetiků a pacientů s nově diagnostikovaným diabetem je doporučeno vyšetření diabetologem, kompenzace stavu a výkon až v druhé době.
1.5	Screening a korekce anémie Sideropenická anémie má být korigována pomocí preparátů intravenózního železa.
1.6	Nutriční screening Zhodnocení nutričního stavu je doporučeno provádět rutinně u všech pacientů prostřednictvím screeningových dotazníků, například dotazník MUST (Malnutrition Universal Screening Tool).
1.7	Zanechání kouření a redukce konzumace alkoholu U všech pacientů je doporučeno zanechání kouření a snížení konzumace alkoholu alespoň po dobu jednoho měsíce před operací.
1.8	Prehabilitace Je doporučen aerobní a silový trénink přizpůsobený fyzické zdatnosti pacienta.
1.9	Psychologická konzultace Jakékoliv psychologické problémy pacienta mají být konzultovány a řešeny s psychologem.
1.10	Zhodnocení stařecké křehkosti U pacientů starších 65 let je doporučeno stanovit skóre stařecké křehkosti (Frailty Index, Frail-VIG index).
1.11	Apfel skóre U každého pacienta je doporučeno zhodnotit riziko vzniku pooperační nevolnosti a zvracení podle Apfelova skórovacího systému.

EUPEMEN PROTOKOL

RESEKCE JATER

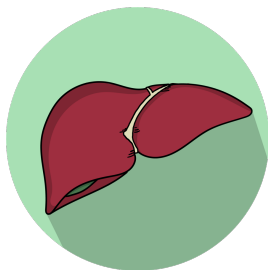
1.12	Klasifikace fyzického stavu nemocného podle ASA
2	Perioperační fáze
2.1	Časná předoperační fáze Anesteziolog, Chirurg, Zdravotní sestra
2.1.1	Předoperační hygiena Sprcha / koupel pacienta den nebo ráno před výkonem.
2.1.2	Farmakologická profylaxe tromboembolické nemoci Je doporučena aplikace nízkomolekulárního heparinu 2-12 hodin před operací v závislosti, zda je plánována neuroaxiální anestezie či ne.
2.1.3	Mechanická profylaxe tromboembolické nemoci Je doporučena mechanická profylaxe kompresivními punčochami nebo pomocí intermitentní pneumatické komprese dle individuálních rizik pacienta.
2.1.4	Sacharidový nápoj Je doporučeno podání sacharidového nápoje (12,5 % roztok maltodextrinu) v objemu 800 ml večer před operací a 400 ml 2 hodiny před úvodem do anestezie, pokud není přítomna žádná kontraindikace. U diabetiků je doporučeno podání sacharidového nápoje s antidiabetickou medikací.
2.1.5	Předoperační lačnění Je doporučeno podávání lehké stravy do 6 hodin a čirých tekutin do 2 hodin před operací.
2.1.6	Příprava operačního pole Odstranění ochlupení při přípravě operačního pole je doporučeno elektrickým strojkem, nikoliv jednorázovou žiletkou.
2.1.7	Antibiotická profylaxe Intravenózní antibiotická profylaxe má být aplikována u všech pacientů v intervalu 30-60 minut před provedením incize. Pokud délka operace přesáhne dva poločasy eliminace léku, je doporučeno intraoperačně opakovat profylaktické podání antibiotika.
2.2	Intraoperační fáze Anesteziolog, Chirurg, Zdravotní sestra
2.2.1	WHO Surgical Safety Checklist
2.2.2	Rutinní intraoperační monitorace Během výkonu je doporučeno provádět rutinně monitoraci vitálních funkcí,

EUPEMEN PROTOKOL

RESEKCE JATER

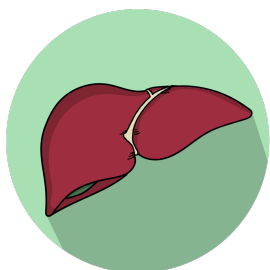
	monitoraci hloubky celkové anestezie, monitoraci nervosvalové blokády, monitoraci glykémie a neinvazivní hemodynamickou monitoraci.
2.2.3	Minimálně invazivní přístup Preferován je minimálně invazivní přístup dle zkušeností pracoviště.
2.2.4	Derivace moči Rutinní použití permanentního močového katetru není doporučeno.
2.2.5	Arteriální katetr Rutinní použití arteriálního katetru se nedoporučuje. Arteriální katetr je vyhrazen pro pacienty se závažným kardiopulmonálním onemocněním.
2.2.6	Centrální žilní katetr Rutinní použití centrálního žilního katetru se nedoporučuje u malých resekčních výkonů a absenci rizikových faktorů renálního selhání v pooperačním období.
2.2.7	Úvod a vedení anestezie Pro úvod a vedení anestezie je doporučeno použití krátkodobě působících anestetik.
2.2.8	Oxygenace U všech pacientů je doporučena oxygenace s frakcí kyslíku více než 50 %.
2.2.9	Tekutinová terapie V průběhu resekční fáze je doporučeno držet hladinu centrálního žilního tlaku pod 5 cm H ₂ O. Doporučena je cílená tekutinová terapie pomocí hemodynamické monitorace. Pokud není monitorace k dispozici je doporučen restriktivní tekutinový režim dle ideální váhy pacienta balancovanými roztoky rychlostí 1-3 ml/kg/h (laparoskopie) nebo 3-5 ml/kg/h (laparotomie). Krevní ztráta má být hrazena koloidy v poměru 1:1.
2.2.10	Použití nazogastrické sondy Preventivní použití nazogastrické sondy není doporučeno. Pokud je nazogastrická sonda zavedena během operace, má být odstraněna před ukončením anestezie.
2.2.11	Prevence hypotermie Je doporučen aktivní ohřev pacienta pomocí přikrývek či podložek s proudícím teplým vzduchem a ohřev infuzí.
2.2.12	Prevence pooperační nevolnosti a zvracení Je doporučena kombinace antiemetik podle Apfelova skórovacího systému.
2.2.13	Epidurální analgezie Hrudní epidurální analgezie (TEA) je doporučena u otevřených výkonů. U laparoskopických výkonů TEA doporučena není. U pacientů s kontraindikací k epidurální analgezii, rizikem renálního selhání a koagulopatií je doporučena blokáda břišní stěny (TAP blok) nebo jiné koanalgetické techniky.

EUPEMEN PROTOKOL

RESEKCE JATER

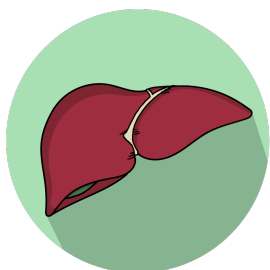
2.2.14	Adjuvantní intravenózní analgetika Doporučeny jsou nesteroidní protizánětlivé léky, lidokain, ketamin, magnezium sulfát a dexmedetomidin.
2.2.15	Perioperační kontrola glykémie U pacientů s rizikem rozvoje inzulinové rezistence by hladina glykémie neměla překročit 10 mmol/l.
2.2.16	Dezinfekce operačního pole Doporučen je alkoholový roztok Chlorhexidine 2 %. Dezinfekce kůže se provádí od středu operačního pole na jeho periferii.
2.2.17	Použití břišního drénu Drenáž břišní dutiny nemá být rutinně prováděna.
2.3	Časná pooperační fáze (JIP / Intermediární jednotka) Anesteziolog, Zdravotní sestra
2.3.1	Udržení normotermie U všech pacientů je doporučena monitorace tělesné teploty a aktivní ohřev pacienta k udržení normotermie.
2.3.2	Multimodální opioidy šetřící analgezie U všech pacientů je doporučena multimodální opioidy šetřící analgezie s kontrolou bolesti do VAS 3.
2.3.3	Restriktivní tekutinový režim
2.3.4	Časný perorální příjem Časný perorální příjem má být zahájen čirými tekutinami 3 hodin po operaci.
2.3.5	Dechová rehabilitace
2.3.6	Časná mobilizace Sed na lůžku je doporučen 3 hodiny po operaci.
2.3.7	Antitrombotická profylaxe Je doporučena aplikace nízkomolekulárního heparinu 12 hodin po operaci.
2.3.8	Prevence pooperační nevolnosti a zvracení Je doporučena kombinace antiemetik podle Apfela skórovacího systému.
2.3.9	Pokračování v oxygenaci frakcí kyslíku 0,5 po dobu 2 hodin po operaci

EUPEMEN PROTOKOL

RESEKCE JATER

3	Pooperační den 1 (Standardní oddělení) Chirurg, Zdravotní sestra
3.1	Orální nutriční suplementy s vyšším obsahem proteinů Orální nutriční suplementy jsou doporučeny u pacientů s energetickým příjmem pod 60 % a u pacientů s malnutricí.
3.2	Časný perorální příjem Kašovitá dieta / Šetřící dieta dle tolerance pacienta.
3.3	Časná mobilizace Mobilizace pacienta po pokoji (z lůžka na křeslo).
3.4	Odstranění břišních drénů Odstranění břišních drénů, pokud byly zavedeny.
3.5	Multimodální opioidy šetřící analgezie U všech pacientů je doporučena multimodální opioidy šetřící analgezie s kontrolou bolesti do VAS 3.
3.6	Ukončení infuzní terapie Ukončení infuzní terapie u pacientů tolerujících perorální příjem.
3.7	Odstranění permanentního močového katetru Odstranění permanentního močového katetru, pokud byl zaveden.
3.8	Dechová rehabilitace
3.9	Prevence pooperační nevolnosti a zvracení Je doporučena kombinace antiemetik podle Apfela skórovacího systému.
3.10	Antiulcerogenní profylaxe
3.11	Antitrombotická profylaxe
3.12	Zhodnocení kritérií propuštění pacienta V případě laparoskopické resekce zhodnocení kritérií propuštění pacienta.
4	Pooperační den 2 Chirurg, Zdravotní sestra
4.1	Časný perorální příjem Šetřící dieta dle tolerance pacienta.
4.2	Časná mobilizace Procházky na krátké vzdálenosti.

EUPEMEN PROTOKOL

RESEKCE JATER

4.3	Multimodální opioidy šetřící analgezie U všech pacientů je doporučena multimodální opioidy šetřící analgezie s kontrolou bolesti do VAS 3.
4.4	Antitrombotická profylaxe
4.5	Laboratoř Kontrola krevního obrazu, CRP a prokalcitoninu.
4.6	Zhodnocení kritérií propuštění pacienta Pacient bez komplikace či s komplikací zvládnutelnou ambulantně, bez septických projevů, kontrola bolesti perorálními analgetiky, plná mobilizace, tolerance perorálního příjmu a souhlas pacienta.
5	Propuštění Chirurg, Zdravotní sestra, Primární péče
5.1	Dokumentace pacienta Při propuštění má být připravena propouštěcí zpráva a předána do rukou pacienta. V propouštěcí zprávě má být popsán průběh hospitalizace a doporučen další postup péče.
5.2	Follow-up Telefonický kontakt s pacientem či kontrola na chirurgické ambulanci po propuštění. Další kontroly jsou doporučeny za 1, 3 a 6 měsíců. Ve spolupráci s praktickým lékařem zajištění domácí péče podle potřeby pacienta.